

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

ภาษาไทยมาตรฐาน
กับภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้

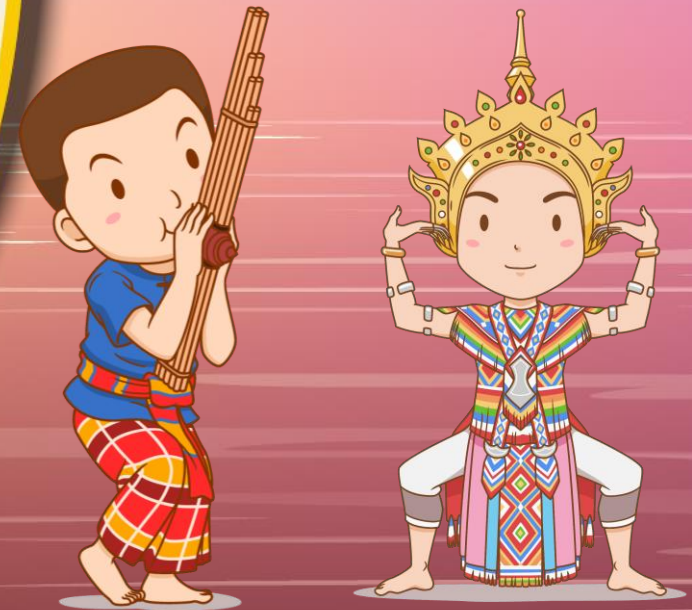
ครูผู้สอน

ครูเกศวลี

มะลิโชติ

ครูอนุชา

อินทร์พ่วง

ภาษาไทยมาตรฐาน
กับภาษาถิ่นอีสาน
และภาษาถิ่นใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของภาษาไทยมาตรฐาน
ภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้ได้
๒. พูดและเขียนคำภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้ได้
๓. เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาถิ่น

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง เรามากับทัก
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ภาษาถิ่นอีสาน เป็นภาษาที่สำคัญคนหูเป็นอย่างดี ใช้พูดกันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเฉพาะของตนเอง มักลงท้ายประโยคพูดว่า เต๋อ นอ แนน แม ตัวอย่าง ไปบ่แน หมายถึง ไปหรือเปล่า , เอ็ดหยั่งเต๋อ หมายถึง ทำอะไร คำในภาษาถิ่นอีสาน

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
บักหุ่ง	มะละกอ	เว้า	พูด
บักนัด	สับปะรด	ย่าง	เดิน
บักสีดา	ฝรั่ง	แล่น	วิ่งหนี
กะปอม	กิ้งก่า	หนวย	หงุดหงิด
อ้าย	พี่	หั่ว	หัวเราะ
ข่อย	ฉัน, ผม	คิดซอด	คิดถึง
จอก	แก้วน้ำ	เลาะ	เที่ยว
เกิบ	รองเท้า	ฮัก	รัก
ผู้ใต้	ใคร	ม่วน, ม่วนหลาย	สนุกมาก
จั่งซัน	อย่างนั้น	ซี้ตัว	โกหก
จั่งไต่	อย่างไร	เทื่อ	ที่, หน, ครั้ง
จั่งซี้	อย่างนี้	แม่น	ใช่
เขา	หยุด	ยามแลง	ยามค่ำ
โดน	นาน	เมื่อบ้าน	กลับบ้าน
แล่น	เทวดา	แซบ	อร่อย
เป็ง	ดู	โชด, สุน	โกรธ

ภาษาถิ่นใต้ เป็นภาษาที่มีสำเนียงที่รวดเร็ว มักจะเป็นคำพูดห้วน ๆ สั้น ๆ และมักลงท้ายประโยคด้วยคำว่า หา เล้า ตะ เหอ

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
โกปี	กาแฟ	โดน	น้ำตก
ซี้ฮัก	โกหก	ต่อเข้า	พุ่มนี้
หรอย	อร่อย	ตีปลี, ลูกเผ็ด	เผ็ด
ลอกอ	มะละกอ	ลาต้า	อาการบ้ำจี้
ยานัด	สับปะรด	ลัมนาว	มะนาว
คง	ข้าวโพด	หยบ	ซ่อน, แอบ
แดงเงิน	แดงโม	หวังเหวิด	กังวล, เป็นห่วง
พุงปลา	ไตปลา	หวิบ	โกรธ
หลบบ้าน	กลับบ้าน	แหลง	พูด
เคย	กะปิ	ฮิก	ไล่
ซี้ซิด	ซี้เหนียว	แซบ	ริบ
แต่วา	เมื่อวาน	หวันมั่งมั่ง	โพล่โพล่
น้ำซุบ	น้ำพริก	หล่าว	อีกแล้ว
เนือย	หิว, อ่อนแรง	งูบองหลา	งูจงอาง

แนวคิดสำคัญ ภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาไทยที่ใช้สื่อสารทางราชการและในการศึกษาทั่วประเทศ เราควรเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นและเรียนภาษาไทยมาตรฐานเพื่อใช้ให้ถูกต้องในโอกาสที่เหมาะสม

ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง

ภาษาไทยที่ใช้ พูด เขียน

ติดต่อสื่อสารกันโดยทั่วไป

เป็นภาษาประจำชาติ

ที่คนส่วนใหญ่ในประเทศไทย

ใช้ในการศึกษา ติดต่องาน และใช้ในราชการ

ภาษาไทยถิ่น

เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันเฉพาะ ตามท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง มีความแตกต่างกันตามท้องถิ่นที่อยู่ในแต่ละพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ภาษาถิ่นเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เราควรรักษาไว้ ใช้ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นมรดกของชาติต่อไป

ภาษาไทยถิ่น

จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ได้ ๔ ประเภท คือ
ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นกลาง
และภาษาถิ่นใต้ นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า
ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษากลาง และภาษาใต้

ภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาถิ่นอีสาน

ภาษาถิ่นอีสาน

เป็นภาษาที่สำเนียงคຸ່นหูลุเป็นนอย่างดี
ใช้พูดกันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มีลักษณะเฉพาะของตนเอง

มักลงท้ายประโยคพูดว่า เต๋อ นอ แน แม

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
บักหุ้ง	มะละกอ	เว้า	พูด
บักนัด	สับปะรด	ย่าง	เดิน
บักสีดา	ฝรั่ง	แล่น	วิ่งหนี
กะปอม	กิ้งก่า	หนทวย	หงุดหงิด
อ้าย	พี่	หั่ว	หั่วเราะ
ข่อย	ฉัน, ผม	คิดฮอด	คิดถึง
จอก	แก้วน้ำ	เลาะ	เที่ยว
เก็บ	รองเท้า	ฮัก	รัก
ผู้ไต่	ใคร	ม่วน, ม่วนหลาย	สนุกมาก
จ้งซัน	อย่างนั้น	ซี้ตัว	โกหก
จ้งไต่	อย่างไร	เทื่อ	ที่, หน, ครั้ง
จ้งซี้	อย่างนี้	แมน	ใช่
เซา	หยุด	ยามแลง	ยามค่ำ
โดน	นาน	เมื่อบ้าน	กลับบ้าน
ถน	เทวดา	แซบ	อร่อย
เบ็ง	ดู	โชด, สุน	โกรธ

ภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาถิ่นใต้

ภาษาถิ่นใต้

เป็นภาษาที่มีสำเนียงที่รวดเร็ว

มักจะเป็นคำพูดห้วน ๆ ลั่น ๆ

และมักลงท้ายประโยค

ด้วยคำว่า หา เล่า ตะ เหนอ

คำ	ความหมาย	คำ	ความหมาย
โกปี	กาแฟ	โตน	น้ำตก
ซึ่ยก	โกหก	ต่อเช้า	พรั่งนี้
ทรอย	อร้อย	ตีปสี่, ลูกเผ็ด	พริก
ลอกอ	มะละกอ	ลาต้า	อาการบ้ำจี้
ยานัด	ลับประรด	ลัมนาว	มะนาว
คง	ข้าวโพด	หยบ	ช้อน, แอบ
แดงจิ้น	แดงโม	หวังเหวิด	กังวล, เป็นห่วง
พุงปลา	โตปลา	หวิบ	โกรธ
หลบบ้าน	กลับบ้าน	ແຫລງ	พูด
เคย	กะปิ	ยิก	ไล่
ซึ่ซิด	ซึ่เหนียว	แซบ	รีบ
แต่ว่า	เมื่อวาน	หวันมั่งมิ่ง	โพล้เพล้
น้ำซุบ	น้ำพริก	หล่าว	อีกแล้ว
เนือย	หิว, อ่อนแรง	งুবองหลา	งุงองอาจ

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

พูด

เข้าใจ

แหล่ง

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

อร่อย

แซ่บ

หรรอย

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

แซ่บหลาย

อร่อยมาก

ทรอยจั่งฮู้

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ข่อย

ฉัน

ฉาน

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ข้าวปุ้น

ขนมจิ้น

หนมจิ้น

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

บักหุ่ง

มะละกอ

ล่อกอ

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ไข่
ขี้ตาว

พูดปิด

ไข่
ขี้ฮก

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ตลาด

ตลาด

ตลาด

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

เลาะ

เที่ยว

เที่ยว

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

เฮ็ด

ทำ

ทำ

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

พระ

พระ

พม่า

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

เจ้า

คุณ, เหวอ

เต็น

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

เพื่อน

ท่าน,เขา

เค้า

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

อ้าย

พี่ชาย

พี่บ่าว

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

อืหญ้ง

อะไร

ไอไทร

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

อึ้ง

อย่างไร

พี่น้อง

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

จังหวัด

อย่างนี้

แบบนี้

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ท้อใต้

เท่าไร

ตัวใด

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

เมื่อไร

ยามใด+

ต่อใด

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

กลับบ้าน

เมื่อบ้าน

หลบบ้าน

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

คุณยาย

แม่ใหญ่

แม่เต่า

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

คุณตา

พ่อใหญ่

พ่อเฒ่า

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

น้อยหน้า

บักเขียบ

น้อยหน้า

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

สัพพะรด

บักชะหนด

ยานัด

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

กะปอม

กิ่งก่า

กิ่งกา

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

รองเท้า

เก็บ

เก็บ

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ตั้งน้ำ

ค.

ตุง

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ขอนแก่น

บักมี้

โลกขอนแก่น

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

เดิน

ย่าง

เดิน

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

รัก

ฮัก

รัก

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

สนุก

ม่วน

หนุก

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษา
ถิ่นอีสานและถิ่นใต้

ม่วนหลาย

สนุกมาก

หนุกมาก

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและถิ่นใต้

สวัสดีค่ะ

สวัสดีค่ะ

หวัดดีค่ะ

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและถิ่นใต้

กินข้าวหรือยัง

กินข้าวแล้วบ่

กินข้าวแล้วหม้าย

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและถิ่นใต้

กินข้าวกับอะไร

กินข้าวกับหยั๋ง

กินข้าวกับไอ้ไหน

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและถิ่นใต้

อาหารมือนี้อร่อยไหม

กับข้าวมือนี้อะไรบ้าง

กับข้าวเบื่อนี้อร่อยหม้าย

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและถิ่นใต้

มากินด้วยกันใหม่

มากินหน้ากันบ่

มากินด้วยกันหม้าย

ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและถิ่นใต้

อร่อยมาก ๆ

แซ่บหลาย ๆ

หรือจั้งฮู้

ประโยชน์ของการศึกษาภาษาไทยถิ่น
ทำให้ทราบว่าภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
ในประเทศไทยมีความหลากหลาย
เข้าใจความหมายของคำภาษาถิ่นต่าง ๆ
และเป็นการอนุรักษ์ภาษาถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ภาษาถิ่น อีสานและภาษาถิ่นใต้

แผนการจ
รายวิชา

คำชี้แจง

๑. อ่านคำภ
ภาษาถิ่น

ข้อ	ภาษา
๑.	
๒.	
๓.	
๔.	
๕.	
๖.	
๗.	
๘.	
๙.	
๑๐.	

๒. ให้เขียนว่า คำที่ขีดเส้นใต้ เป็นภาษาถิ่นเหนือ/ถิ่นอีสาน/ถิ่นใต้/
ภาษาไทยมาตรฐาน

๑) เป็น เป็น ละอ่อน

เป็นภาษา

๒) ฮาน กิน หนมจีน ที่ ตลาด

เป็นภาษา

๓) ไก่ย่างเจ้านี้ อร่อยมาก

เป็นภาษา

๔) ฮ้อย กิน ข้าวปุ้น

เป็นภาษา

๕) ฉันทุดชัดเจน แต่เพื่อนก็ฟังไม่รู้เรื่อง

เป็นภาษา

๖) ฮาน แหล่ง ว่า โคม อันนี้ใช้ได้ดี

เป็นภาษา

๗) ข้าวยำร้านนี้ ทรอยจั่งฮู้

เป็นภาษา

๘) ดำ บักหุ่ง เจ้านี้ แซบอีหลี

เป็นภาษา

๙) ข้าวซอยร้านนี้ จืดล้ำ

เป็นภาษา

๑๐) ข้าเจ้า กาง จ้อง ไปแอ้ว ที่ ภาค ต้นพยอม

เป็นภาษา

คำชี้แจง อ่านคำภาษาไทยมาตรฐาน แล้วเขียนเป็นคำภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน และคำภาษาถิ่นใต้

ข้อ	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาถิ่นใต้
๑.	ฝรั่ง			
๒.	คิดถึง			
๓.	ยามค่ำ			
๔.	สวรรค์			
๕.	กะลา			
๖.	ดู มอง			
๗.	มะละกอ			
๘.	พูดปด			
๙.	กลางคืน			
๑๐.	กลับบ้าน			

คำชี้แจง ให้เขียนว่า คำที่ขีดเส้นใต้ เป็นภาษาถิ่นเหนือ/ถิ่นอีสาน/ถิ่นใต้/ภาษาไทยมาตรฐาน

๒. ให้เขียนว่า คำที่ขีดเส้นใต้ เป็นภาษาถิ่นเหนือ/ถิ่นอีสาน/ถิ่นใต้/
ภาษาไทยมาตรฐาน

๑) เป็น เป็น ละอ่อน

เป็นภาษา

๒) ฉาน กิน หมมจิ้น ที่ หลาด

เป็นภาษา

๓) ไก่ย่างเจ้านี่ อร่อยมาก

เป็นภาษา

๔) ซ้อย กิน ข้าวปุ้น

เป็นภาษา

๕) ฉันทุดชัดเจน แต่เพื่อนก็ฟังไม่รู้เรื่อง

เป็นภาษา

๖) ฉาน แห่ล่ง ว่า โคม อันนี้ใช้ได้ตี

เป็นภาษา

๗) ข้าวยำร้านนี้ หรอยจั่งฮู้

เป็นภาษา

๘) ต่า บักหุ่ง เจ้านี่ แชนฮี่หลี

เป็นภาษา

๙) ข้าวซอยร้านนี้ จืดล้า

เป็นภาษา

๑๐) ข้าเจ้า กาง จ้อง ไปแอ่ว ที่ ภาต ต้นพยอม

เป็นภาษา

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้คำแนะนำ
เมื่อนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจ
๒. ครูอธิบาย เรื่องใบงานที่ ๕
เรื่อง ภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้

บทบาทนักเรียน

๑. ใบงานที่ ๕ เรื่อง ภาษาถิ่นอีสาน
และภาษาถิ่นใต้
๒. เมื่อนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจ
ให้สอบถามคุณครู
๓. ทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ
มีมารยาทในการอ่านและการเขียน
ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น

คำชี้แจง อ่านคำ

ภาษาไทย

มาตรฐาน

แล้วเขียนเป็นคำ

ภาษาถิ่นเหนือ

ภาษาถิ่นอีสาน

และภาษาถิ่นใต้

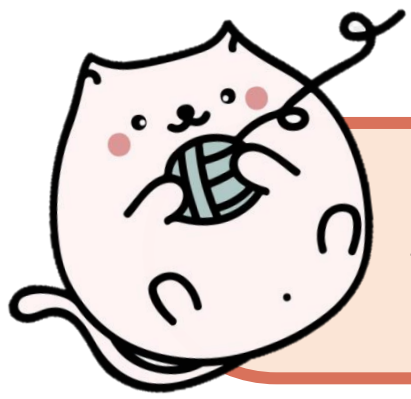
ข้อ	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาถิ่นใต้
๑.	ฝรั่ง	บะแก่ว	บักสีดา	ชมพู่
๒.	คิดถึง	กึดเต็งหา	คึดฮอด	หวังเหวิด
๓.	ยามค่ำ	ตอนแลง	ยามแลง	หัวค้ำ
๔.	สวรรค์	สะหวัดดี	สวัสดี	หวัดดี
๕.	กะลา	กะล้ง	กะโป้	พรก
๖.	ดู มอง	ผ่อ	เบ็ง	แล
๗.	มะละกอ	บะก้วยแต๊ด	บักหุ้ง	ลอกกอ
๘.	พูดปด	ซี้จู้	ซี้ตัว	ซี้ฮก
๙.	กลางคืน	แม่คีน	กางคีน	กลางคีน
๑๐.	กลับบ้าน	ปิ๊กบ้าน	เมื่อบ้าน	หลบบบ้าน

- ๑) เป็น เป็น ละอ่อน เป็นภาษา ถิ่นเหนือ
- ๒) ฉาน กิน หมมจิ้น ที่ หลาด เป็นภาษา ถิ่นใต้
- ๓) ไก่อ่างเจ้านี้ อร่อยมาก เป็นภาษา ไทยมาตรฐาน
- ๔) ข่อย กิน ข้าวปุ้น เป็นภาษา ถิ่นอีสาน
- ๕) ฉันพูดชัดเจน แต่เพื่อนก็ฟังไม่รู้เรื่อง เป็นภาษา ไทยมาตรฐาน
- ๖) ฉาน แหลง ว่า โคม อันนี้ใช้ได้ดี เป็นภาษา ถิ่นใต้
- ๗) ข้าวยำร้านนี้ หรอยจังฮู้ เป็นภาษา ถิ่นใต้
- ๘) ตำ บักหุ้ง เจ้านี้ แซ่บอีหลี เป็นภาษา ถิ่นอีสาน
- ๙) ข้าวซอยร้านนี้ จ้าดล่ำ เป็นภาษา ถิ่นเหนือ
- ๑๐) ข้าเจ้ากางจ้องไปแอ่วที่กาดต้นพะยอม เป็นภาษา ถิ่นเหนือ

สิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

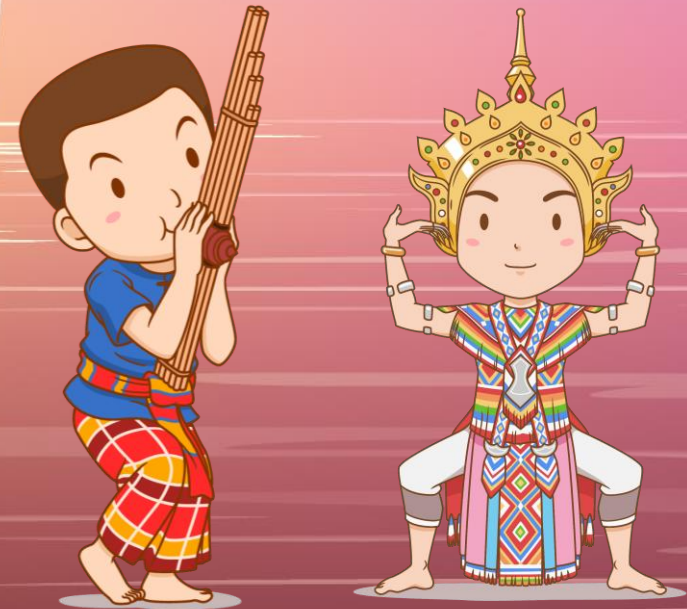
ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้

ประโยชน์ของการศึกษาภาษาไทยถิ่น

สิ่งที่ต้องเตรียมในครั้งต่อไป

๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐาน
กับภาษาไทยถิ่น
๒. ใบงานที่ ๕ เรื่อง เปรียบเทียบภาษาไทย
มาตรฐานกับภาษาไทยถิ่น
๓. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ทบทวนชวนคิด (ภาษาถิ่น)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

